U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobců: **a) O. S., b) nezl. S. D. S.**, zast. JUDr. Jiřím Burešem, advokátem se sídlem Prvního pluku 621/8, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2017, č. j. OAM-691/ZA-ZA11-K10-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 5. 2018, č. j. 42 Az 7/2017 - 51,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 31. 5. 2017, č. j. OAM-691/ZA-ZA11-K10-2016, zamítlo žádost žalobců o udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem ze dne 21. 5. 2018, č. j. 42 Az 7/2017 - 51.

II. Obsah kasační stížnosti

[2] Žalobci (dále „stěžovatelé“) podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). V té zrekapitulovali, že stěžovatelka a) čelila ze strany manžela fyzickému i psychickému násilí odpovídajícímu pronásledování. Pronásledováním podle § 12 zákona o azylu může být také jednání soukromých osob, pokud stát není schopen či ochoten zajistit ochranu před takovým jednáním. Právě o takovou situaci se jednalo v případě stěžovatelky a), neboť ta se opakovaně obracela na policejní orgány, které jí však nebyly schopny poskytnout pomoc. Krajský soud ani žalovaný zároveň nepřihlédli ke zprávě obsažené ve správním spisu, podle které se na Ukrajině orgány nezabývají stížnostmi na postup příslušníků policie. Předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu proto byly dány. Pokud žalovaný a krajský soud měli za to, že nikoliv, byly podle stěžovatelů splněny alespoň podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný se dále nevypořádal se všemi důkazy, které stěžovatelé na podporu svých tvrzení předložili, a rovněž krajský soud postupoval chybně, pokud odmítl

provést doplňující důkazy navrhované stěžovateli. Tyto důkazy přitom měly dokládat, že domácí násilí je na Ukrajině skutečným problémem, který není orgány veřejné moci řešen. Jiné možnosti ochrany, například v podobě azylových domů, jsou na Ukrajině rovněž zcela nedostatečné.

III. Vyjádření žalovaného

[3] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje se závěry krajského soudu a má za to, že v průběhu správního řízení nedošlo k žádnému pochybení.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Vzhledem k tomu, že se v projednávané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele“*. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[6] Soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelů ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejich hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatelé ve své argumentaci nevyložili žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[7] Stěžovatelé v prvé řadě namítají, že jednání manžela stěžovatelky a) odůvodňovalo přiznání mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře konstatoval, že *„domácí násilí je bezesporu celospolečenským jevem, který nelze podceňovat a který vyvěrá z podhoubí sociální diskriminace a který je zpravidla determinovaný příslušností k určitému pohlaví. Jako takový přitom může být za určitých okolností také azylově relevantním důvodem a právě tyto okolnosti, které záleží především na zemi původu, jejích právních, sociálních či kulturních normách a hodnotách, je třeba analyzovat a zvažovat, zda je příslušný stát schopen či ochoten zajistit oběti domácího násilí potřebnou ochranu nebo zda je na místě poskytnutí mezinárodní ochrany, a to na základě příslušnosti k určité sociální skupině.“* (rozsudek ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68, viz také rozsudek ze dne 29. 7. 2009, č. j. 4 Azs 31/2009 - 93). Domácí násilí tudíž může naplňovat znaky pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy, a to v závislosti na tom, zda je stát původu žadatele schopen a ochoten poskytnout ochranu proti

tomuto jednání (k nestátním původcům pronásledování viz rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, nebo ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publ. pod č. 1066/2007 Sb. NSS).

[8] Krajský soud i žalovaný postupovali v souladu s citovanou judikaturou. Ani žalovaný, ani krajský soud nečinili sporným, že jednání manžela stěžovatelky a) se odehrálo tak, jak jej popsala. Z rozhodnutí žalovaného naopak vyplývá, že ani jedna z forem ochrany jí nebyla udělena proto, že nebyla naplněna druhá ze zmiňovaných podmínek, tedy podmínka, že stát původu žadatele není schopen či ochoten poskytnout ochranu proti pronásledování či nebezpečí vážné újmy. Závěry žalovaného a krajského soudu jsou přezkoumatelné, logické a souladné s obsahem správního spisu. Jak žalovaný, tak krajský soud totiž uvedli, že stěžovatelka sice v minulosti při ošetření některých ze zranění způsobených manželem nahlásila, jakým způsobem k nim přišla, a že v reakci na to se v jednom případě do bydliště dostavil policista a manžel stěžovatelky a) byl následně vyzván k podání vysvětlení. Stěžovatelka a) se však za celou dobu, kdy mělo závadné chování ze strany jejího manžela trvat, nepokusila toto chování se státními orgány dále řešit a ani nepodala stížnost na jednání či pasivitu policejních orgánů. Stěžovatelka a) se nadto jednání manžela nepokoušela řešit ani s příslušnými orgány České republiky, ačkoliv závadné jednání manžela mělo podle jejích tvrzení pokračovat také na území České republiky; to učinila teprve po podání žádosti o mezinárodní ochranu. Jak přitom uvedl žalovaný s odkazem na zprávu z roku 2017 zaměřenou na domácí násilí na Ukrajině, nelze obecně konstatovat, že v dané zemi ve vztahu k domácímu násilí neexistují žádné účinné prostředky ochrany. Aniž by tedy Nejvyšší správní soud bagatelizoval závažnost jednání manžela stěžovatelky a), musí uzavřít, že pokud se stěžovatelka a) jednání svého manžela nepokoušela v zemi původu aktivně řešit, žalovaný a krajský soud posoudili otázku naplnění důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany v souladu se zákonem a judikaturou.

[9] Stěžovatelé dále namítli, že žalovaný a krajský soud odmítli provést některé důkazy, které navrhovali na podporu svých tvrzení. Z rozhodnutí žalovaného nicméně vyplývá, že při rozhodování zohlednil mimo jiné podklady zabývající se domácím násilím na Ukrajině, a to konkrétně Informaci OAMP: Ukrajina - Domácí násilí: Aktuální situace, legislativa, státní a nestátní ochrana, azylové domy ze dne 13. 2. 2017, či Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017. Podle těchto podkladů situace ve vztahu k domácímu násilí na Ukrajině bezpochyby není ideální, avšak v posledních letech byla přijata celá řada opatření, která mají postavení obětí domácího násilí zlepšit. S ohledem na to nelze konstatovat, že by žalovaný vycházel z nedostatečných podkladů, a jeho závěr o tom, že nelze bez dalšího konstatovat, že ukrajinský stát není schopen či ochoten poskytnout ochranu před domácím násilím, je správný.

[10] Stěžovatelé také namítli, že krajský soud pochybil, pokud neprovedl důkazy výslechem dcery stěžovatelky a), ředitelky bývalého zaměstnavatele stěžovatelky a) a předchozího pronajímatele bytu užívaného stěžovatelkou a). K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že ani žalovaný, ani krajský soud nečinili sporným, že ze strany manžela stěžovatelky a) opakovaně docházelo k takovému jednání, jak je stěžovatelka a) popsala. Stěžejním důvodem pro neudělení mezinárodní ochrany a doplňkové ochrany naopak bylo již zmíněné nenaplnění podmínky využití dostupných prostředků ochrany. Soudy zároveň nemají povinnost provádět důkazy, jsou-li nadbytečné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS). Ani v tomto ohledu proto krajský soud nepochybil a postupoval v souladu s ustálenou judikaturou.

V. Závěr a náklady řízení

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[12] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. října 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu